

Arrestnummer	C/1272/2014
Repertoriumnummer	2014/4127
Datum van uitspraak	24 september 2014
Rolnummer	2011/CO/642
Notitienummer parket-generaal	2011/PGA/2664 2011/VJ11//653

Urbanisatie

**BEROEP IN CASSATIE d.d. 30/9/2014 door
, beklagde, tegen alle beschikkingen
van het arrest.**

**BEROEP IN CASSATIE d.d. 02/10/2014 door de
Stedenbouwkundige inspecteur van
herstel, tegen alle beschikkingen van het arrest** eiser tot

Het Hof van Cassatie, bij arrest uitgesproken op twee februari tweeduizendzestien, vernietigt het arrest in zoverre werelt geordend dat de appelrechtens niet bevoegd zijn om kennis te nemen van de gerealiseerde herstelwerken van zover ze snelt tot de afbraak van de veranda, het terras in betontegels, het voetpad in betontegels, de kiezelverharding dienstig als parkeerplaats, de rijwielen, een gemetselde keuken

Hof van beroep Antwerpen

12e kamer
correctionele zaken

Arrest

geplaatst rechts van het hoofdgebouw, de houten constructie waarin een keuken is ondergebracht, geplaatst tegen de linkerzijde van de berging, de houten uitbreiding aan nagenoeg de volledige achtergevel van de berging en ingebracht als sanitair, de verharding met betontegels geplaatst tegen de voorzijde van de berging, het terras in betontegels geplaatst aan de rechtergevel van de berging, de vernieuwing van drie gasflessen, een pylloon met schotelantenne, alle materialen opgestapeld in de rechterhoek aan de achterzijde van het perceel, de houten paalen, beaerthoed en prikkeldraad diende als afsluiting van het perceel, de metalen poort aan de straatkant inde unit in kiezelverharding.

Verwijst cassatieberoep I.
Verwijst het cassatieberoep II van het overige.
Verwijst de aldus beperkte zaak naar het Hof van Beroep te Gent.
Antwerpen, negen februari tweeduizendzestien.

Exp. 1025

Aangeboden op	01 OKT 2014
Niet te registreren	I WERT DE VOS

Dhr. K. MOREL
Griffier-hoofd van dienst

2011/PGA/2664 - 2011/VJ11//653

Het OPENBAAR MINISTERIE

tegen

1687

en

beklaagde

vertegenwoordigd door mr. Jan Ghysels, advocaat bij de balie van Brussel, en door mr. Thierry Vranken loco mr. Paul Engelen, beiden advocaat bij de balie van Tongeren

en inzake

DE STEDENBOUWKUNDIG INSPECTEUR

bevoegd voor het grondgebied van de
met burelen te

eiser tot herstel

vertegenwoordigd door mr. Andy Beelen, advocaat bij de balie van Tongeren, loco mr. Christian Lemache, advocaat bij de balie van Hasselt

1. Ten laste gelegde feiten

Te vanaf 30 november 2004 tot op datum van onderhavige dagvaarding:

Bij inbreuk op de artikelen 99, 146, 149 en 160 van het Decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, de feiten sedert 1 september 2009 strafbaar gesteld bij de artikelen 4.2.1, 6.1.1, 6.1.41 en 6.2.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening,

op het onroerend goed gelegen te

ter grootte van 18 a 72 ca en

ter grootte

van 00 a 92 ca, eigendom van verdachte ingevolge akte van aankoop
verleden voor notaris d.d. 20 augustus 1993,

handelingen, werken of wijzigingen, omschreven in artikel 4.2.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (voorheen artikel 99 van het Decreet van 18 mei 1999, het artikel 44 van de Wet van 29 maart 1962 en het artikel 42 van het Decreet betreffende de ruimtelijke ordening gecoördineerd op 22 oktober 1996), hetzij zonder voorafgaande stedenbouwkundige vergunning, hetzij in strijd met de vergunning, hetzij na verval, vernietiging of het verstrijken van de termijn van de vergunning, hetzij in geval van schorsing van de vergunning in stand gehouden te hebben,

in casu:

- een weekendverblijf in bakstenen met dakbedekking uit dakpannen in zadeldakvorm met als afmetingen 9,90 m en 9,10 m voorzien van een overdekt terras met als afmetingen 3,60 m x 8 m
- een bergplaats op de linkerzijde van het perceel dienstig als vrijetijdsruimte opgetrokken deels in snelbouwblokken en deels in hout met toegangsdeur en venster en met als afmetingen 8 m x 4 m.

De dagvaarding voornoemd werd overgeschreven op 2/10/2009 op het hypotheekkantoor van met als referentie ; kosten 41,59 EUR.

2. Bestreden beslissing

2.1.

Bij het vonnis, op tegenspraak gewezen op 12 maart 2010 door de correctionele rechtbank van Tongeren, werd als volgt beslist:

...

A. Herkwalificatie

Het aan beklagde ten laste gelegde feit dient als volgt te worden geherkwalificeerd;

Bij inbreuk op artikel 6.1.1.1^o van de Vlaamse Codex Ruimtelijke ordening,

Hetzij zonder voorafgaandelijke stedenbouwkundige vergunning, hetzij in strijd met de vergunning, hetzij na verval, vernietiging, verstrijken van de termijn van de vergunning, hetzij in geval van schorsing van de

vergunning, hierna vermelde handelingen, zoals bepaald in artikel 4.2.1.1° a te hebben uitgevoerd, voortgezet of instandgehouden;

...

Vooraleer uitspraak te doen over de ontvankelijkheid en gegrondheid van strafvordering.

Legt de herstellvordering voor advies voor aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid.

Stelt ten dien einde de zaak sine die uit.

Houdt de uitspraak over de kosten aan.

2.2.

Er werd hoger beroep ingesteld:

- op 15 april 2011 door de beklaagde tegen alle schikkingen te zijnen laste
- op 15 april 2011 door het Openbaar Ministerie tegen alle schikkingen op strafgebied

tegen het vonnis, op tegenspraak gewezen op 8 april 2011 door de correctionele rechtbank van Tongeren, dewelke als volgt heeft beslist:

...

Gezien het tussenvonnissen van deze rechtbank van 12/03/2010.

...

De incriminatieperiode is omschreven door het Openbaar ministerie tussen 30 november 2004 en datum van onderhavige dagvaarding. De incriminatieperiode van de tenlastelegging dient bepaald te worden te vanaf 30 november 2004 en 23 september 2009.

...

Op strafgebied

Heromschrijft de periode van tenlastelegging zoals hoger omschreven.

Verklaart beklaagde | in toepassing van art. 21ter, tweede lid V.T.Sv. enkel schuldig aan het hem ten laste gelegde feit zoals omschreven in de inleidende dagvaarding voor wat het misdrijf instandhouden betreft.

Legt aan beklagde een vergoeding op van 31,28 EUR.

Veroordeelt beklagde tot de strafkosten, deze tot op heden berekend op 80,10 EUR.

De herstellvordering

Verklaart de herstellvordering ontvankelijk en gegrond.

Beveelt het herstel van de plaats in de oorspronkelijke toestand, hetgeen impliceert:

- de complete afbraak (inclusief vloerplaat) van het weekendverblijf en het overdekt terras;
- de complete afbraak (inclusief vloerplaat) van de bergplaats op de linkerzijde van het perceel;

en dit binnen de VIER JAREN, na het in kracht van gewijsde gaan van deze beslissing, en beslist dat het college van burgemeester en schepenen of de gemachtigde ambtenaar, of de burgerlijke partij(en) ingeval het vonnis niet wordt ten uitvoer gelegd, daarin op kosten van beklagde kan voorzien.

Zegt dat de overheid of de burgerlijke partij(en) die het vonnis uitvoert gerechtigd is de van de herstelling van de plaats afkomende materialen en voorwerpen te verkopen, te vervoeren, op te slaan of te vernietigen op een door haar gekozen plaats.

Zegt dat beklagde gehouden is alle uitvoeringskosten, verminderd met de opbrengst van de verkoop der materialen en voorwerpen, te vergoeden op vertoon van een staat, begroot en invorderbaar verklaard door de beslagrechter.

Veroordeelt beklagde voor het geval dat aan de veroordeling tot herstel niet wordt voldaan binnen vier jaar na de betekening van dit vonnis, tot betaling aan de stedenbouwkundig inspecteur van een dwangsom van 125,00 euro per dag.

Zegt dat, van zodra dit vonnis kracht van gewijsde heeft bekomen, de griffier een uittreksel van dit vonnis dat de naam, de voornamen, het beroep en de woonplaats van beklagde bevat alsook de vermelding van de rechtbank waardoor het vonnis gewezen ter hand zal stellen van de hypotheekbewaarder om melding ervan te maken in de rand van de inschrijving waarin reeds melding werd gemaakt van de dagvaarding.

3. Rechtspleging voor het hof

3.1.

Bij het arrest, op tegenspraak gewezen door het hof van beroep van Antwerpen, kamer 12, op 24 oktober 2012 werd als volgt beslist:

...

1. Beklaagde verzoekt dat met toepassing van artikel 6.1.54.§1 VCRO de zaak voor een bemiddelingspoging zou verzonden worden aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid.

Zulk verzoek dient ingediend zolang de zaak niet (ten gronde) in beraad is genomen.

2. Het hof acht het aangewezen vooraleer over dat verzoek te oordelen dat de stedenbouwkundige inspecteur ter zake schriftelijk dan wel mondeling ter terechtzitting zijn standpunt doet kennen.

3. Met het oog daarop worden de debatten heropend.

...

Verklaart de hogere beroepen ontvankelijk;

Op strafrechtelijk gebied

Vooraleer verder recht te doen;

Beveelt de heropening der debatten teneinde zoals hiervoor gezegd op de terechtzitting van woensdag 12 december 2012 om 15.00 uur;

De kosten

Houdt de beslissing omtrent de kosten voorlopig aan.

3.2.

Bij het arrest, op tegenspraak gewezen door het hof van beroep van Antwerpen, kamer 12, op 27 maart 2013 werd als volgt beslist:

Het tussenarrest van 24 oktober 2012 verder uitwerkend;

Beslist de zaak niet voor bemiddelingspoging voor te leggen aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid;

Beveelt de heropening der debatten ter terechtzitting van 18 september 2013 om 10 uur teneinde verder recht te doen over de grond van de zaak;

Houdt de beslissing omtrent de kosten aan.

3.3.

De zaak werd behandeld op de openbare zitting van 18 juni 2014.

Gelet op de gewijzigde samenstelling van de zetel van het hof werd de zaak in zijn geheel hernomen.

Het hof heeft hierbij gehoord:

- de heer voorzitter in zijn verslag,
- het Openbaar Ministerie in zijn uiteenzetting van de zaak en in zijn vordering,
- de eiser tot herstel in zijn middelen, ontwikkeld door zijn raadsman, voornoemd,
- de beklaagde in zijn middelen van verdediging, ontwikkeld door zijn raadslieden, voornoemd.

De neergelegde conclusies en stukken werden in het beraad betrokken.

4. Beoordeling

4.1. Motivering ten gronde

4.1.1. Op strafrechtelijk gebied

1. Na nieuw onderzoek ter terechtzitting door het hof, en door de stukken van het dossier, is de schuld van de beklaagde aan de hem ten laste gelegde feiten zoals hiervoor omschreven bewezen gebleven.

De eerste rechter heeft terecht in zijn tussenvonnissen d.d. 12 maart 2010 de tenlastelegging louter geactualiseerd, en niet geherkwalificeerd naar een voortgezet misdrijf zoals beklaagde tevergeefs voorhoudt. Het waren en blijven feiten van instandhouding die voorwerp uitmaken van de strafvervolgning. Het schuldig verzuim aan wederrechtelijke toestand een einde te stellen, zoals in deze zaak, is te aanzien als een

instandhoudingsmisdrijf. Het voortdurend karakter van het instandhoudingsmisdrijf houdt in dat het misdrijf voortduurt zolang de wederrechtelijke toestand blijft bestaan. De eerste rechter heeft terecht de tijdsbepaling der feiten gepreciseerd als "van 30 november 2004 tot 23 september 2009".

2. De inbreuk van instandhouding geschiedt volgens het gewestplan [redacted], goedgekeurd bij KB van 3 april 1979 (en niet zoals beklagde in conclusie voorhoudt het gewestplan vastgesteld bij KB van 5 april 1977), in natuurgebied, een ruimtelijk kwetsbaar gebied, en blijft derhalve strafbaar.

Bij de aankoop op 20 augustus 1993 wist beklagde reeds dat het onroerend goed gelegen was in natuurgebied en dat t.a.v. de chalet een bevel tot verwijdering bestond nu dit uitdrukkelijk vermeld stond in de notariële akte van 20 augustus 1993 en de vorige eigenaars daartoe veroordeeld werden bij definitief vonnis van de rechtbank van eerste aanleg te Tongeren d.d. 16 februari 1990. De illegale toestand werd evenwel nadien door beklagde behouden, bestendigd en zelfs uitgebreid. Het hof blijft evenwel enkel gelast met de feiten die door de dagvaarding van 23 september 2009 werden aanhangig gemaakt.

3. Tevergeefs houdt beklagde voor dat de dagvaarding onregelmatig en derhalve nietig zou zijn. De dagvaarding werd regelmatig ondertekend door de toenmalig bevoegde substituut procureur des Konings, de heer [redacted]. Het is ook zijn handtekening die erop voorkomt, vermits duidelijk leesbaar zijn de letters [redacted], zijnde de beginletters respectievelijk van zijn voornaam en naam, zoals ook blijkt uit de handtekening voorkomend in de kافت identiteit en gerechtelijk verleden. Overigens hoeft in een handtekening de naam en/of voornaam niet duidelijk leesbaar te zijn zolang de handtekening maar uniek is voor de ondertekenaar. Dat kan dus eventueel ook eerder artistiek zijn. Getuige daarvan is overigens de handtekening van [redacted] op de neergelegde conclusie.

Elke substituut heeft een stilzwijgend mandaat van zijn korpschef om dagvaardingen tot inleiding van een strafvervolgung te ondertekenen uit naam van de procureur des Konings. Daartoe is geen uitdrukkelijke machtiging nodig. De substituten procureur des Konings oefenen krachtens de wet de functies uit van de procureur des Konings. Bovendien is het zo dat alle magistraten van het Openbaar Ministerie bij een rechtscollege ondeelbaar het Openbaar Ministerie bij dit rechtscollege uitmaken zodat deze magistraten op ieder ogenblik elkaar in dezelfde zaak mogen vervangen. Er is dus zeker geen sprake van aanmatiging van ambt.

Wat hoger gezegd is m.b.t. de handtekeningen geldt ook voor de handtekening van de gerechtsdeurwaarder. De dagvaarding is een authentieke akte en deze geldt derhalve als bewijs tot valsheid is bewezen, wat niet het geval is. Overigens zijn de handtekeningen van de gerechtsdeurwaarder voorkomend op de dagvaarding en deze van dezelfde gerechtsdeurwaarder voorkomend op de brief gericht aan de hypotheekbewaarder en op het kantschrift van uitvoering d.d. 29 september 2009 op het eerste gezicht identiek, zodat er geen reden is om te twijfelen aan de authenticiteit van deze handtekening.

De dagvaarding is derhalve regelmatig, wettig en geldig.

4. Tevergeefs houdt beklagde voor dat de dagvaarding niet zou zijn overgeschreven op het hypotheekkantoor nu het tegendeel blijkt uit de vermelding en de bevestiging ervan door de hypotheekbewaarder op de dagvaarding zelf. De eerste rechter heeft dat in het bestreden vonnis terecht vastgesteld.

Er is geen wettelijke verplichting om de herstellvordering over te schrijven op het hypotheekkantoor (zie ook cass. 14 mei 2013).

Evenmin is een inschrijving van de dagvaarding in het vergunningenregister een ontvankelijkheidsvereiste voor de dagvaarding. De in conclusie van beklagde op pagina 11 geciteerde tekst van artikel 160 DRO (thans artikel 6.2.1. VCRO) lijkt geen correcte versie van de wettelijke tekst, die enkel een ontvankelijkheidsvereiste voorziet voor de overschrijving van de dagvaarding op het hypotheekkantoor. De inschrijving in het vergunningenregister voorzien bij artikel 161 DRO (thans artikel 6.2.2. VCRO) houdt geen ontvankelijkheidsvereiste in en evenmin is er een sanctie voorzien op het niet naleven ervan.

5. Eveneens tevergeefs werpt beklagde in conclusie op dat de stedenbouwkundig inspecteur [ ] niet bevoegd zou zijn geweest om de herstellvordering aanhangig te maken.

De heer [ ] werd bij MB van 12 januari 2004, in werking getreden op 14 januari 2004, aangesteld als gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur voor het grondgebied van de provincie [ ]. Bij Besluit van de Vlaamse Regering d.d. 22 oktober 1999 tot vaststelling van regelen inzake ambtenarenzaken en individueel personeelsbeheer in de diensten van de Vlaamse regering en in de Vlaamse openbare instellingen (zoals telkens gewijzigd) werden de bevoegdheden gedelegeerd voor het individueel personeelsbeheer aan de bevoegde Minister, in deze de Vlaamse minister van Financiën en Begroting,

Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening. Er is dus wel een delegatiebesluit zodat de aanstelling regelmatig is.

6. Tevergeefs stelt beklaagde in conclusie dat een herstellvordering niet bij gewone brief zou kunnen worden ingeleid.

Zowel het huidige artikel 6.1.41. §4 VCRO als het vroegere artikel 149 §2 DRO voorzien dat de herstellvordering bij gewone brief wordt ingesteld.

Er is geen onwettigheid desbetreffend vast te stellen. Evenmin een ongrondwettelijkheid of strijdigheid met artikel 6 EVRM nu het Grondwettelijk Hof zich daarover reeds heeft uitgesproken (zie arresten 28 maart 2002 en 19 maart 2008). Het is derhalve onnodig om opnieuw dergelijke prejudiciële vraag met dezelfde strekking aan het Grondwettelijk Hof voor te leggen. Er is geen schending van wapengelijkheid vast te stellen. Het verschil in behandeling is redelijk verantwoord. Terecht stelt de eiser tot herstel dat een gewone burger zich in een strafprocedure zelfs mondeling burgerlijke partij kan stellen dan wel de mogelijkheid heeft om rechtstreeks te dagvaarden om aldus herstel in natura te vorderen.

7. Tevergeefs houdt beklaagde in conclusie voor dat het gezag van gewijsde van het burgerrechtelijk vonnis d.d. 16 februari 1990 zou geschonden zijn.

Er is geen gezag van gewijsde van dat vonnis t.a.v. beklaagde die niet in die procedure betrokken was en het betreft bovendien een andere periode. De eerste rechter heeft accuraat de argumentatie van beklaagde beantwoord.

8. De argumentatie van beklaagde m.b.t. de actio iudicati is eveneens doelloos nu het hier niet gaat over de uitvoerbaarheid van het vonnis van 16 februari 1990 en het nieuwe en andere feiten betreft. Overigens kan beklaagde geen recht doen gelden tot behoud voor de toekomst van een door hem wetens en willens in het leven gelaten en gehouden onwettige toestand enkel en alleen omdat de overheid zelf niet onmiddellijk is overgegaan tot tenuitvoerlegging. Zulks creëert in hoofde van beklaagde geenszins enige rechtmatige verwachting.

9. Tevergeefs werpt beklaagde op dat de herstellvordering niet vooraf voor advies aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid werd voorgelegd nu zulks op het ogenblik van het indienen van de herstellvordering op 21 december 2004 niet vereist was. Bovendien heeft de eerste rechter bij tussenvonnis d.d. 12 maart 2010 overeenkomstig artikel 198bis DRO, thans artikel 7.7.3. VCRO, de herstellvordering

voorgelegd voor advies aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid.

De Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid heeft op 28 mei 2010 overigens een eensluidend advies afgeleverd.

10. Beklaagde beroept zich op het overschrijden van de redelijke termijn van de strafvervolgning.

Het basis proces-verbaal voor de huidige vervolgte feiten dateert van 30 november 2004. Over die feiten werd beklagde verhoord op 30 mei 2005, waarbij hij werd ingelicht van de herstellvordering van 21 december 2004 en het verzoek de zaak in oorspronkelijke staat terug te brengen tegen 31 december 2005. Dit verhoor geldt als vertrekpunt voor de berekening van de redelijke termijn omdat eerst daarbij aan beklagde kennis werd gegeven van de mogelijke strafvervolgning.

Vastgesteld wordt dat in deze betrekkelijk eenvoudige zaak, waarin het opsporingsonderzoek zo goed als rond was in 2006 (stuk 46) behoudens opvraging van identiteitsgegevens in 2008, het bevel tot dagvaarding pas uitgebracht werd op 23 september 2009 zonder dat er enige aantoonbare reden is voor deze te ruime vertraging.

Hierdoor is inderdaad de redelijke termijn voor de strafvervolgning overschreden.

Dit heeft evenwel niet tot gevolg gehad dat de rechten van verdediging van beklagde op onherroepelijke wijze werden aangetast nu hij zich ten volle heeft kunnen en kan verdedigen omtrent de hem ten laste gelegde feiten. Er is dus geen reden tot niet-ontvankelijkheid van de strafvordering. Wel zal bij de beoordeling over de strafmaat hiermee rekening worden gehouden.

De vaststelling dat de redelijke termijn overschreden is heeft weliswaar niet tot gevolg dat er niet meer zou kunnen worden ingegaan op de herstellvordering.

De mogelijke vaststelling dat een herstel in de oorspronkelijke staat een straf zou zijn in de zin van art. 6.1 EVRM en 14.1 IVBPR, brengt enkel mee dat de waarborgen van die bepalingen moeten worden in acht genomen en heeft alleszins niet tot gevolg dat die maatregel in de Belgische wetgeving van strafrechtelijke aard is zodat de algemene bepalingen van het Belgisch strafrecht en het strafprocesrecht er toepassing op moeten vinden. Evenmin is de interne wettigheid van de herstellvordering hierdoor aangetast, de herstelmaatregel zijnde een bijzondere vorm van teruggave die noodzakelijk is om de onrechtmatige

toestand Ingevolge het bewezen feit van instandhouding zonder vergunning in hoofde van de beklaagde te doen verdwijnen en om de gevolgen ervan ongedaan te maken.

Het loutere tijdsverloop impliceert niet dat hierdoor de redelijkheid van de herstellvordering is aangetast en doet geen afbreuk aan het legitiem doel van de opgelegde herstelmaatregel die nog steeds noodzakelijk is om een einde te stellen aan een met de wet strijdige toestand, waardoor het openbaar belang ernstig geschaad wordt, en welke, zoals in deze zaak, door de beklaagde wetens en willens langdurig onrechtmatig in stand wordt gehouden. Er is geen reden tot het mildereren van de op te leggen herstelmaatregelen om redenen die enkel de persoonlijkheid van de beklaagde betreffen en die onverenigbaar zijn met de doelstellingen van de wet en het openbaar belang. De noodzaak tot een passend herstel kan zelfs worden beïnvloed door de omstandigheid dat de beklaagde een langdurig onwettig voordeel heeft gehaald uit de door hem gehandhaafde onwettige toestand zelfs al is die (deels) door een rechtsvoorganger gecreëerd.

Het hof dient enkel na te gaan of het gevorderd herstel steunt op motieven van ruimtelijke ordening en niet kennelijk onredelijk is ingevolge het ruime tijdsverloop van de rechtspleging waardoor er eventueel gewijzigde omstandigheden zouden zijn opgetreden. Dit laatste is niet het geval in deze zaak (zie verder).

Het blijft bijgevolg voor de strafrechter mogelijk het herstel te bevelen teneinde de gevolgen van het misdrijf te doen ophouden.

11. Tevergeefs houdt beklaagde voor dat de gewestplanbestemming onwettig zou zijn geworden en buiten toepassing zou moeten worden gelaten.

Zoals hoger gezegd liggen de kwetsieuze percelen in kwetsbaar natuurgebied. Bovendien is het een habitatrictlijngebied en tevens opgenomen in het Vlaams Ecologisch Netwerk (GEN gebied).

Het gewestplan is nog steeds in voege en niet afgeschaft of gewijzigd. Er is geen dwingende rechtsnorm die voorziet dat de gewestplannen al globaal moesten herzien worden omdat ze zogenaamd slechts zouden gelden voor de duur van 10 jaar. De uitspraken van de toenmalige Minister De Saegher bij een bespreking in het Parlement geldt niet als een afdwingbare rechtsnorm. Evenmin is er een sanctie voorzien.

Het feit dat de Vlaamse regering zou nagelaten hebben binnen een redelijke termijn haar decretale verplichtingen na te komen zoals bepaald in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen teneinde de bestemming te

herzien, is irrelevant om de redelijkheid van de herstellvordering te beoordelen. Art. 2.1.1. VCRO bepaalt uitdrukkelijk dat het ruimtelijk structuurplan slechts een beleidsdocument is dat op verschillende niveaus wordt gemaakt waarvan de bepalingen bindend kunnen zijn voor de instellingen die ressorteren onder die niveaus.

De bewering dat de stedenbouwkundig inspecteur bij het instellen van de herstellvordering geen rekening hield met het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen waardoor de herstellvordering onwettig zou zijn, is niet aangetoond. Op grond van art. 2.1.2.§6 VCRO dient weliswaar de overheid maatregelen te treffen om ruimtelijke uitvoeringsplannen in overeenstemming te brengen met het ruimtelijk structuurplan. Dit ruimtelijk uitvoeringsplan Vlaanderen dat de gewestplannen dient te herzien teneinde het agrarisch gebied af te bakenen tot 750.000 ha op grond van de decreten van 16.12.1996 en 19.03.2004, is nog niet opgesteld zodat nog niet met zekerheid vaststaat dat de herstellvordering met betrekking tot kwestieuze percelen de bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen schendt.

Beklaagde toont inderdaad niet aan dat in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen kwestieuze percelen niet langer in natuurgebied zouden gelegen zijn. De opname van de percelen in het GEN, na het doorvoeren van een openbaar onderzoek, wijst zelfs op het tegendeel.

Er is derhalve geen reden om bij toepassing van artikel 159 GW het gewestplan buiten toepassing te laten.

Evenmin is er in hoofde van de overheid een fout in de zin van artikel 1382 BW aangetoond.

Er is geen reden om aan het Grondwettelijk Hof een prejudiciële vraag te stellen zoals voorgesteld door beklagde, nu zoals geformuleerd en gelet op het voorgaande er apert geen schending voorhanden is dan wel de vraag niet dienend is ter beslechting van huidig geschil.

12. Tevergeefs houdt beklagde in conclusie voor dat een regularisatie mogelijk is.

In het (nog niet goedgekeurd) gemeentelijk ruimtelijk structuurplan wordt in het richtinggevend gedeelte m.b.t. de deelruimte en de enkel voorzien dat slechts een aantal behoorlijk vergunde verblijven mogelijk zouden verantwoord zijn. In deze zaak is er evenwel geen behoorlijke vergunning voorhanden. Er wordt verder geen wijziging van het gewestplan voor de kwestieuze percelen voorop gesteld. Er is niet aangetoond dat er al een definitief ruimtelijk uitvoeringsplan is.

Beklaagde toont derhalve niet aan dat een regularisatie mogelijk is, zelfs niet op lange termijn. Overigens is door de beklagde nog nooit een poging tot regularisatie ondernomen.

13. Tevergeefs verzoekt beklagde opnieuw een bemiddelingsopdracht te geven aan de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid. Hierover is, hangende het geding, reeds bij tussenarrest d.d. 27 maart 2013 definitief beslist.

14. Tevergeefs beroept beklagde zich op het woonrecht voorzien bij artikel 23 GW dat o.m. het recht op een behoorlijke huisvesting voorziet.

Dit recht is in hoofde van beklagde geenszins geschonden nu hij niet aantoont dat hij werkelijk permanent woont en verblijft in het weekendverblijf in .

In zijn verklaring van 31 mei 2005 stelde beklagde dat hij woonde op zijn persoonlijk adres gelegen te | en dat is tevens het adres dat hij vermeldt in zijn laatste conclusie als woonplaats.

Gezien het geïndiceerde weekendverblijf niet kan beschouwd worden als hoofdzakelijk vergund en zoals hoger gezegd niet voor regularisatie in aanmerking komt, komt het niet in aanmerking voor de basisrechten voor zonevreemde constructies, noch voor het decretaal woonrecht op basis van artikel 5.4.1. en volgende VCRO.

15. Zoals hoger gezegd is het hof slechts gelast met de feiten die voorzien zijn in de dagvaarding.

De feiten waarop de eiser tot herstel zijn aangepaste herstellvordering steunt werden pas vastgesteld bij proces-verbaal van 15 april 2010 en zijn derhalve niet begrepen in de aanhangige feiten van instandhouding. Zij maken derhalve geen voorwerp uit van de strafvervolgning.

16. Bij de straftoemeting wordt rekening gehouden met:

- de persoon van de beklagde,
- zijn blanco strafregister,
- de omstandigheden en ernst van de feiten, die getuigen van een volgehouden gebrek aan respect voor de regels van de goede ruimtelijke ordening,
- het overschrijden van de redelijke termijn (zie hoger).

Daarom werd de beklaagde door de eerste rechter om oordeelkundige redenen, beaamd en overgenomen door het hof, enkel schuldig verklaard wat voldoende geacht wordt om beklaagde in de toekomst verder te ontraden zich aan dergelijke feiten schuldig te maken en hem ertoe aan te zetten de regels van de goede plaatselijke ruimtelijke ordening te respecteren.

17. Gelet op hetgeen hiervoor reeds werd gezegd, is de omstandig gemotiveerde herstellvordering d.d. 21 december 2004 zowel intern als extern wettig en beoogt ze, binnen de weerhouden feiten, op gepaste, aangepaste doch noodzakelijke wijze het herstel van de gevolgen van de door de beklaagde gepleegde inbreuken. Zij steunt op deugdelijke motieven van goede plaatselijke ruimtelijke ordening en is niet kennelijk onredelijk en berust niet op machtsoverschrijding of machtsafwending. Het tijdsverloop tussen de aanvang van de feiten en de uiteindelijke berechting tast de redelijkheid van de herstellvordering niet aan. Evenmin is er schending van artikel 159 GW. De constructies zijn strijdig met de bestemmingsvoorschriften, niet functioneel inpasbaar in de onmiddellijke omgeving en horen niet thuis in natuurgebied nu ze een andere functie hebben, namelijk loutere recreatie. Er is geen zicht op enige wijziging van het bestemmingsgebied.

De gevorderde herstelmaatregel vindt steun in de elementen van het dossier en de aangevoerde motieven. De wederrechtelijke toestand leidt tot een stedenbouwkundig storende en onaanvaardbare perceelbezetting die functioneel niet inpasbaar is in natuurgebied, zijnde een beekvallei die opgenomen is in een habitatrichtlijngebied en tevens in het Vlaams Ecologisch Netwerk (GEN gebied). In natuurgebied mogen enkel jagers- of vissershutten gebouwd worden en dit voor zover ze niet kunnen worden bewoond, al was het maar tijdelijk. Recreatief gebruik van de percelen door zelfs tijdelijke bewoning vormt een te zware druk op dit natuurgebied. De constructies zijn bovendien niet esthetisch verantwoord en verstoren het ecologisch evenwicht en de schoonheidswaarde van het landschap. Gelijkaardige inbreuken in de naaste omgeving worden op een gelijkaardige adequate wijze aangepakt zodat er zeker geen sprake kan zijn van een schending van het gelijkheidsbeginsel. De herstellvordering strookt met het huidige handhavingsbeleid, waarbij naar een globale aanpak gestreefd wordt.

Het volledig herstel is derhalve de enige gepaste maatregel tot bescherming van de goede plaatselijke ruimtelijke ordening en waardoor de percelen hun waardevolle natuurlijke bestemming volledig kunnen terug krijgen. Het volledig herstel dient wel beperkt te worden tot de feiten die bij het hof aanhangig werden gemaakt bij dagvaarding. Voor

de constructies die niet daarin opgenomen werden is het hof niet bevoegd.

Een andere herstelmaatregel is niet mogelijk o.m. omdat de plaatselijke ruimtelijke ordening op kennelijk onevenredige wijze zou geschaad blijven: de huidige constructies zijn totaal niet verenigbaar met de onmiddellijke omgeving en met de goede plaatselijke aanleg en ze werden verricht in strijd met de stedenbouwkundige voorschriften aangaande de voor het gebied toegelaten bestemmingen. Het hof heeft overigens geen bevoegdheid de opportuniteit van de gevorderde herstelmaatregel te toetsen.

De uitvoering van de gevorderde herstelmaatregel brengt voor de beklaagde geen onevenredige last mee in vergelijking tot het voordeel ervan voor de ruimtelijke ordening.

Het volledig herstel in deze zaak houdt derhalve in:

- de afbraak (inclusief vloerplaat) van het weekendverblijf en het overdekt terras,
- de afbraak (inclusief vloerplaat) van de bergplaats op de linkerzijde van het perceel.

De termijn voor het herstel dient, o.m. gelet op de veelheid van de te verwijderen constructies, te worden bepaald op 1 jaar vanaf het in kracht van gewijsde gaan van huidig arrest om de beklaagde de nodige tijd te verschaffen om zich aan de hem bij dit arrest opgelegde verplichtingen te conformeren.

Het hof gaat niet in op het verzoek van beklaagde om een ruimere hersteltermijn toe te kennen gezien een dergelijke lange termijn de wederrechtelijke toestand, die door de beklaagde in stand wordt gehouden de facto vanaf de aankoop in 1993, zou gedogen en mede gelet op het feit dat sedert de inleidende dagvaarding ook reeds 5 jaar zijn verstreken.

Het is gepast om een dwangsom op te leggen waarvan het bedrag dient bepaald op 125 euro per dag vertraging indien niet vrijwillig door beklaagde wordt overgegaan tot het herstel van de plaats in zijn vorige toestand, zoals boven aangegeven, en dit binnen de opgelegde hersteltermijn, met dien verstande dat die dwangsom zal verbeuren vanaf de eerste dag na de hoger vermelde hersteltermijn in zoverre het huidig arrest vooraf werd betekend. Dit houdt concreet in dat er geen dwangsomtermijn wordt toegestaan.

5. Wettelijke bepalingen

Het hof houdt rekening met volgende wettelijke bepalingen, de artikelen:

- 11, 12, 14, 24, 31 tot 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935
- 162, 185, 190, 190ter, 194, 195, 199, 200, 202, 203, 203bis, 210, 211, 211bis van het Wetboek van Strafvordering
- 1, 2, 3, 7, 65, 66 van het Strafwetboek
- 44, 64, 65, 68 en 69 van de wet van 29 maart 1962, gew. art. 4, 20, 21 en 25 van de wet van 22 december 1970, art. 78 en 81 van de wet van 29 maart 1962, zoals aangevuld door art. 2 van het decreet van 28 juni 1984, gew. art. 42, 66, 68, 71 en 72 van het decreet van 22 oktober 1996, thans art. 2, 93.1°.a), 146, 149.§§1 en 1/2, 150, 151, 151/1, 153, 160 en 204 decreet van 18 mei 1999 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening, gew. art. 2 decreet van 28 september 1999, gew. art. 16, 36, 38, 64 van het decreet van 26 april 2000, gew. art. 4 en 10 decreet van 13 juli 2001, gew. art. 2 en 3 decreet van 1 maart 2002, gew. art. 6 en 7 decreet van 8 maart 2002, gew. art. 7, 8, 9, 11 en 12 van het decreet van 4 juni 2003, gew. art. 46, 47 en 48 decreet van 21 november 2003 en gew. art. 36, 50, 53, 54, 55, 56, 61, 95, 110 en 111 van het decreet 27 maart 2009
- 4.2.1.1°.a), 6.1.1.lid 1.1°, 6.1.1.lid 1.6°, 6.1.41.§§1 en 3, 6.1.42, 6.1.43, 6.1.44, 6.1.46 en 6.2.1 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
- 2 en 3 van de wet van 26 juni 2000
- 3 en 4 van de wet van 30 oktober 1998
- 5, 6 en 8 van het decreet van 7 december 2001
- 91 van het KB van 12 december 1950
- 1385bis van het Gerechtelijk Wetboek
- 21ter van de wet van 17 april 1878

6. Beslissing

Het hof,

Na herneming van de zaak,

Beslist op grond van de hoger vermelde redenen, binnen de perken van de hogere beroepen, zoals hierna bepaald, op tegenspraak.

Met eenparigheid van stemmen.

De arresten d.d. 24 oktober 2012 en 27 maart 2013 verder uitwerkend;

Op strafrechtelijk gebied

Bevestigt het bestreden vonnis mits deze wijzigingen:

Verklaart de beklaagde schuldig aan de hem ten laste gelegde feiten zoals geactualiseerd en gepreciseerd wat de datumbepaling betreft;

Legt aan de veroordeelde een vergoeding op van EENENVIJFTIG EURO en TWINTIG CENT;

Met betrekking tot de herstellvordering

Verklaart zich onbevoegd om kennis te nemen van de geactualiseerde herstellvordering voor zover ze beoogt:

de afbraak van de veranda, het terras in betontegels, het voetpad in betontegels, de kiezelverharding dienstig als parkeerplaats, de vijver, een gemetselde keuken gesitueerd rechts van het hoofdgebouw, de houten constructie waarin een keukentje is ondergebracht gesitueerd tegen de linker zijgevel van de berging, de houten uitbreiding over nagenoeg de volledige achtergevel van de berging en ingericht als sanitair, de verharding met betontegels gesitueerd aan de voorgevel van de berging, het terras in betontegels gesitueerd aan de rechtergevel van de berging, de verwijdering van drie gasflessen, een pyloon met schotelantenne, alle materialen gestapeld in de rechter hoek aan de achterzijde van het perceel, de houten palen, Bekaertdraad en prikkeldraad dienende als afsluiting van het perceel, de metalen poort aan de straatkant en de inrit in kiezelverharding;

Verklaart de herstellvordering voor het overige ontvankelijk en gegrond in volgende mate:

Beveelt beklaagde de plaats in de oorspronkelijke staat te herstellen, hetgeen impliceert:

- de afbraak (inclusief vloerplaat) van het weekendverblijf en het overdekt terras,
- de afbraak (inclusief vloerplaat) van de bergplaats op de linkerzijde van het perceel,

binnen de termijn van ÉÉN JAAR ingaande vanaf het in kracht van gewijsde gaan van huidig arrest;

Beveelt, voor het geval de plaats niet binnen één jaar na het in kracht van gewijsde gaan van huidig arrest in de vorige staat wordt hersteld,

en/of het strijdige gebruik niet binnen die termijn wordt gestaakt, zoals hiervoor gezegd, dat de stedenbouwkundig inspecteur, het college van burgemeester en schepenen, ambtshalve in de uitvoering ervan kunnen voorzien op kosten van de beklaagde;

Zegt dat de overheid die het arrest uitvoert, gerechtigd is om de materialen en voorwerpen afkomstig van de herstelling van de plaats of van de staking van het strijdig gebruik te verkopen, te vervoeren en te verwijderen;

Zegt dat de overtreder die in gebreke blijft, verplicht is alle uitvoeringskosten, verminderd met de opbrengst van de verkoop der materialen en voorwerpen, te vergoeden op vertoon van een staat, opgesteld door de overheid die het arrest uitvoert, of begroot en uitvoerbaar verklaard door de beslagrechter in de burgerlijke rechtbank;

Veroordeelt beklaagde, voor het geval dat aan de veroordeling tot herstel niet wordt voldaan, tot betaling aan de stedenbouwkundig inspecteur van een dwangsom van HONDERDVIJFENTWINTIG EURO per dag vertraging vanaf de eerste dag volgend op het verstrijken van de hoger vermelde hersteltermijn en in zoverre huidig arrest vooraf werd betekend;

De kosten

Veroordeelt de beklaagde tot de kosten van de strafvordering in hoger beroep, deze voorgeschoten door de openbare partij in totaal begroot op 143,11 euro.

Dit arrest is gewezen te Antwerpen door het hof van beroep, 12e kamer,
samengesteld uit:

N. Snelders   voorzitter

L. Knapen   raadsheer

J. Daenen   raadsheer

en in openbare terechtzitting van 24 september 2014

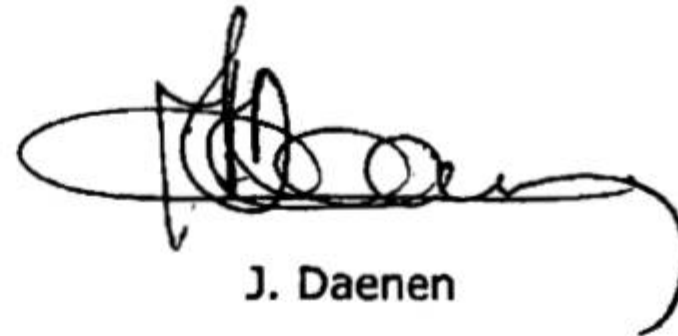
uitgesproken door voorzitter N. Snelders

in aanwezigheid van advocaat-generaal L. De Mot

met bijstand van griffier J. Geysmans

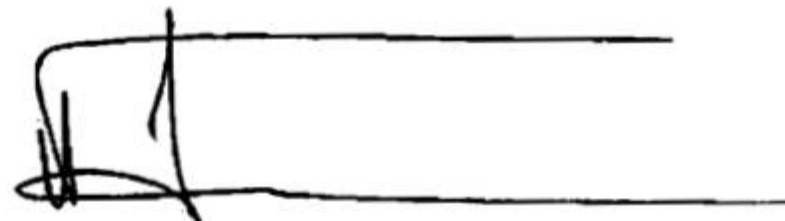
J. Geysmans

J. Daenen

L. Knapen

N. Snelders

Eensluidend verklaarde kopie
Afgeleverd aan: Procureur-generaal

Uitsluitend voor bestuurlijke inlichting - behoeften van inwendige aard

Antwerpen, ~~25-09-2014~~

16 FEB 2016

K. MOREL
Griffier-Hoofd van dienst